

Jaarverslag 2024 - 2025

bureau leerlingzaken

Inhoudsopgave

Inleiding	3.
Leerplicht, kwalificatieplicht en Doorstroompunt	4.
Verzuim	5.
Definitie thuiszitter en risicoleerling	6.
Vrijstelling leerplicht / schoolbezoek	7.
Tabel verzuimzaken	7.
Tabel behandelmogelijkheden	8.
Tabel percentages behandelmogelijkheden	9.
Tabel verzuimmeldingen naar soort onderwijs	10.
Tabel vrijstellingen	11.
Tabel risicoleerlingen	12.
Aanpak schoolverzuim en thuiszitters	13.
Tabel processen-verbaal/Halt-verwijzing	14.
Resultaten	15.
Doorstroompunt 18 t/m 23 jaar	16.
Outreacher aanpak	16.
Landelijke en regionale cijfers 2023-2024	17.
Ongediplomeerde uitstroom naar werk	17.
Doorstroompunt 2026	18.
Regionaal vsv-programma Zuid-Holland Oost	18.
Bijeenkomsten en netwerken	19.
Voorlichting scholen en externe partners	20.
Opleiding	20.
Ontwikkelingen en aandachtspunten	21.
Slotwoord	22.

Inleiding

Voor u ligt het leerplicht jaarverslag van bureau leerlingzaken schooljaar 2024 - 2025. Dit jaarverslag geeft inzicht in de activiteiten met betrekking tot de leerplicht en geeft de cijfers van het schooljaar weer. Ter vergelijking zijn ook gegevens van het schooljaar 2023 - 2024 vermeld. In de tabellen zijn de cijfers per gemeente voor de leerplicht en kwalificatieplicht in één oogopslag te vinden.

Ook dit schooljaar stond de aanpak van spijbelen en verzuim in onze werkzaamheden centraal. De (pro)actieve aanpak van bureau leerlingzaken binnen scholen is voortgezet. Scholen weten bureau leerlingzaken hierdoor nog steeds goed te vinden.

Ook dit verslagjaar is het aantal leerplichtige- en kwalificatieplichtige leerlingen die zich als vluchtelingen vanuit het buitenland gevestigd hebben in Nederland toegenomen. Hierbij is intensief contact geweest met het onderwijsveld en de betreffende gemeenten en andere instanties.

Het totaal aantal behandelingen van leerplicht en kwalificatieplicht is licht gestegen van 3328 in het schooljaar 2023-2024 naar 3362 in schooljaar 2024-2025. Deze lichte stijging is naast autonome ontwikkelingen toe te schrijven aan een stijging van het aantal verzuimzaken en een daling van het aantal bemiddelingen in het primair- en voortgezet onderwijs.

Ook in het afgelopen schooljaar hebben de ketenpartners de medewerkers van bureau leerlingzaken goed weten te vinden. Bureau leerlingzaken beschikt over gegevens van de jongeren in onze regio van 4-23 jaar. In een sluitende aanpak om jongeren weer terug naar school te begeleiden is de beschikbaarheid van deze informatie essentieel en wordt bureau leerlingzaken gezien als de spreekwoordelijke "spin in het web".

Bureau leerlingzaken werkt volgens de visie:

“Het bevorderen van deelname aan het onderwijs van alle leerplichtige leerlingen, het voorkomen van ontsporingen in de schoolloopbaan en het bevorderen dat elke leerling het onderwijs met een startkwalificatie verlaat. Om dit te realiseren is een goede samenwerking tussen bureau leerlingzaken en de scholen van cruciaal belang. De leerplichtambtenaar is immers afhankelijk van tijdige verzuimmeldingen door school. Een snelle en adequate reactie op schoolverzuim door leerplicht verkleint de kans op voortijdige schooluitval. Bureau leerlingzaken staat bij de uitoefening van haar activiteiten een (pro)actieve werkwijze voor en werkt, vanuit haar eigen verantwoordelijkheid, graag als partner met scholen en andere partijen samen”.

Leerplicht, kwalificatieplicht en Doorstroompunt

In de Leerplichtwet wordt gewaarborgd dat alle jongeren in Nederland aan het onderwijs mee kunnen doen. Het doel van de Leerplichtwet is dat jongeren de kennis en vaardigheden krijgen die zij nodig hebben om een zelfstandige plek in de samenleving te verwerven.

Volledige leerplicht geldt voor alle kinderen van 5 tot en met 16 jaar. Direct na de leerplicht begint de kwalificatieplicht. De kwalificatieplicht eindigt als de leerling een startkwalificatie heeft gehaald of 18 jaar is geworden. Mocht een leerling op zijn 18e verjaardag nog geen startkwalificatie hebben behaald dan wordt hij/zij tot het bereiken van de leeftijd van 23 jaar verder gevolgd door het Doorstroompunt (zie paragraaf over Doorstroompunt). Het Doorstroompunt is de nieuwe naam van het voormalige Regionaal meld- en Coördinatiepunt (RMC).

Bureau leerlingzaken voert de leerplicht (5 - 16-jarigen) uit voor de gemeenten:

- Bodegraven-Reeuwijk
- Gouda
- Krimpenerwaard
- Waddinxveen

De kwalificatieplicht (16 en 17-jarigen) wordt uitgevoerd voor de gemeenten:

- Bodegraven-Reeuwijk
- Gouda
- Krimpenerwaard
- Waddinxveen
- Zuidplas

Het Doorstroompunt (18 tot 23-jarigen) wordt uitgevoerd voor de gemeenten:

- Alphen aan den Rijn
- Bodegraven-Reeuwijk
- Gouda
- Krimpenerwaard
- Nieuwkoop
- Waddinxveen
- Zuidplas

Verzuim

Schoolverzuim is volgens de Leerplichtwet onder te verdelen in **relatief verzuim** en **absoluut verzuim**.

Relatief verzuim

Er is sprake van relatief verzuim wanneer een leerplichtige jongere is ingeschreven bij een onderwijsinstelling maar geen onderwijs volgt, zonder dat daarvoor op grond van de Leerplichtwet vrijstelling is gegeven.

Hierbij wordt onderscheid gemaakt in **luxeverzuim** en **signaalverzuim**.

Van **luxeverzuim** is sprake wanneer er verzuim is voor extra vakantie buiten de schoolvakanties, zonder dat hiervoor door de directeur van de school vrijstelling is verleend.

Van **signaalverzuim** is sprake als een jongere structureel te laat komt en/of lessen verzuimt. Dit schoolverzuim heeft vaak te maken met gezinsproblematiek en/of sociaal emotionele problemen van de leerling.

De directeur van de school is verplicht om bij verzuim, van in totaal zestien uren les- of praktijktijd gedurende een periode van vier opeenvolgende lesweken, direct melding te doen bij de leerplichtambtenaar van de gemeente waar de leerling woon- of verblijfplaats heeft. De directeur mag het verzuim ook eerder melden, bijvoorbeeld indien er zorg om een leerling is.

Absoluut verzuim

Er is sprake van absoluut verzuim wanneer de leerplichtige jongere (veelal tijdelijk) niet is ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling.

Definitie thuiszitter en risicoleerling

Thuiszitter

Een leerling die langer dan 4 weken vrijwel continue (richtlijn 90%) ongeoorloofd verzuimt, geen vrijstelling heeft en geen startkwalificatie heeft, of niet staat ingeschreven op een school.

De reden hiervoor is:

- Leerling wil niet naar school;
- Ouders sturen hun kind niet naar school;
- Geen overeenstemming ouders/school over passende onderwijsplek;
- Leerling heeft geen schoolinschrijving (absoluut verzuim).

Een jongere die een vrijstelling voor de leerplicht heeft ontvangen is dus geen thuiszitter. Leerplichtigen kunnen om verschillende redenen (tijdelijk) worden vrijgesteld van de leerplicht. Ouders moeten bij de leerplichtambtenaar een beroep doen op een vrijstelling.

Risicoleerling

- Een leerling die gedurende 4 weken structureel* geoorloofd verzuimt wegens medisch of psychische omstandigheden. (artikel 11d LPW)
- Leerling (deels) geschorst (artikel 11c LPW);
- Leertijdvermindering heeft (artikel 12 WEC)

*Structureel= wekelijks terugkerend verzuim op vaste momenten.

Er zijn leer- en kwalificatieplichtige kinderen die langdurig ziek zijn, meer dan 4 weken. Over deze jongeren is geregeld contact met de betreffende onderwijsinstelling, ouders, betreffend samenwerkingsverband, Jeugdgezondheidszorg en andere betrokken instanties.

Vrijstelling leerplicht / schoolbezoek

De Leerplichtwet kent de volgende vrijstellingsgronden:

- **Art 3a:** vervangende leerplicht 14 jaar en ouder.
- **Art 3b:** vervangende leerplicht laatste schooljaar na twaalf schooljaren of na het schooljaar waarin de leerling 16 jaar is geworden.
- **Art 5 onder a:** de jongere op lichamelijke of psychische gronden niet geschikt is om tot een school onderscheidenlijk een instelling te worden toegelaten.
- **Art 5 onder b:** de ouders overwegende bedenkingen hebben tegen de richting van het onderwijs op alle scholen of instellingen binnen redelijke afstand van de woning.
- **Art 5 onder c:** de in Nederland ingeschreven jongere als leerling van een in het buitenland gevestigde instelling van onderwijs staat ingeschreven en deze instelling geregeld bezoekt.
- **Art 11 onder g:** de jongere door andere gewichtige omstandigheden verhinderd is de school onderscheidenlijk de instelling te bezoeken.
- **Art 15:** In andere gevallen dan genoemd in artikel 5 kunnen burgemeester en wethouders op grond van bijzondere omstandigheden vrijstelling verlenen van de in artikel 4a opgelegde verplichtingen, indien wordt aangetoond, dat de jongere op andere wijze voldoende onderwijs geniet.
- **Gedoogbeslissing:** wordt incidenteel verleend aan kwalificatieplichtige jongeren bij dreigend schoolverzuim die een verkeerde studiekeuze hebben gemaakt. Hierbij moet voldaan worden aan twee voorwaarden:
 1. De jongere heeft een arbeidsovereenkomst voor de rest van het schooljaar;
 2. Er is een inschrijving voor het volgende schooljaar.

Totaal verzuimzaken 2024-2025 Leerplicht / kwalificatieplicht	Relatief verzuim		Totaal relatief verzuim	Absoluut verzuim	Totaal LP+KP 2024-2025	Totaal LP+KP 2023-2024	
	Signaal	Luxe					
Bodegraven-Reeuwijk	LP	125	33	158	20	178	130
	KP	143	1	144	16	160	115
Gouda	LP	341	41	382	31	413	373
	KP	296	1	297	42	339	318
Krimpenerwaard	LP	201	28	229	29	258	225
	KP	233	2	235	35	270	209
Waddinxveen	LP	92	33	125	9	134	136
	KP	75	2	77	11	88	85
Zuidplas	KP	99	1	100	34	134	147
Verhuisd	LP	31	4	35	25	60	30
	KP	24	0	24	17	41	16
Totaal leerplicht		790	139	929	114	1043	894
Totaal kwalificatieplicht		870	7	877	155	1032	890
Totaal bureau leerlingzaken		1660	146	1806	269	2075	1784

In het tabel hiernaast is weergegeven hoe de verzuimzaken in het schooljaar 2024-2025 zijn onderverdeeld in signaalverzuim, luxe verzuim en absoluut verzuim.

In onderstaande tabel is het totaal aantal behandelmogelijkheden weergegeven. Het betreft hier naast de verzuimzaken tevens de bemiddelingen en vrijstellingen.

Totaal behandelmogelijkheden 2024-2025 Leerplicht / kwalificatieplicht		Relatief verzuim		Totaal relatief verzuim	Absoluut verzuim	Vrijstelling	Totaal LP+KP 2024-2025	Totaal LP+KP 2023-2024
		Signaal	Luxe					
Bodegraven-Reeuwijk	LP	125	33	20	147	25	350	321
	KP	143	1	16	38	10	208	162
Gouda	LP	341	41	31	298	62	773	725
	KP	296	1	42	69	22	430	427
Krimpenerwaard	LP	201	28	29	217	51	526	549
	KP	233	2	35	26	20	316	284
Waddinxveen	LP	92	33	9	121	14	269	308
	KP	75	2	11	19	4	111	133
Zuidplas	KP	99	1	34	57	19	210	275
Verhuisd	LP	31	4	25	41	12	113	111
	KP	24	0	17	10	5	56	33
Totaal leerplicht		790	139	114	824	164	2031	2014
Totaal kwalificatieplicht		870	7	155	219	80	1331	1314
Totaal bureau leerlingzaken		1660	146	269	1043	244	3362	3328

In onderstaande tabel is het totaal aantal behandelmaken in procenten weergegeven.

Totaal behandelmaken 2024-2025 Leerplicht/kwalificatieplicht		Totaal		Percentage behandelmaken		Totaal	Percentage verzuimzaken	
		Leerlingen	Behandelmaken 2024-2025	2024-2025	2023-2024	Verzuimzaken 2024-2025	2024-2025	2023-2024
Bodegraven-Reeuwijk	LP	4.750	350	7,37%	6,83%	178	3,75%	2,77%
	KP	869	208	23,94%	18,77%	160	18,41%	13,33%
Gouda	LP	8.642	773	8,94%	8,34%	413	4,78%	4,29%
	KP	1.673	430	25,70%	25,34%	339	20,26%	18,87%
Krimpenerwaard	LP	7.044	526	7,47%	7,77%	258	3,66%	3,18%
	KP	1.377	316	22,95%	20,75%	270	19,61%	15,27%
Waddinxveen	LP	4.634	269	5,80%	6,88%	134	2,89%	3,04%
	KP	726	111	15,29%	19,11%	88	12,12%	12,21%
Zuidplas	KP	1.176	210	17,86%	23,91%	134	11,39%	12,78%
Verhuisd	LP		113			60		
	KP		56			41		
Totaal leerplicht		25.070	2031	8,10%	8,08%	1043	4,16%	3,59%
Totaal kwalificatieplicht		5.821	1331	22,87%	22,80%	1032	17,73%	15,44%
Totaal bureau leerlingzaken		30.891	3362	10,88%	10,84%	2075	6,72%	5,81%

Aantal
leerplichtige
leerlingen per
peildatum
01-01-2025

Verzuim komt relatief weinig voor. 4,16% van de leerplichtige leerlingen (5-16-jarigen) wordt gemeld bij de leerplichtambtenaar.

Voor de kwalificatieplichtige (16 en 17-jarigen) jongeren geldt dat 17,73% wordt gemeld bij de kwalificatieambtenaar.

Als gekeken wordt naar het aantal behandelmaken dan zijn deze percentages hoger namelijk 8,10% voor de leerplichtige leerlingen en 22,87% voor de kwalificatieplichtige jongeren. Dit komt omdat bij behandelmaken naast verzuimzaken ook bemiddelingen en vrijstellingen worden meegeteld.

In onderstaande tabel is het aantal absolute en relatieve verzuimmeldingen onderverdeeld naar het soort onderwijs.

Totaal verzuimzaken naar soort onderwijs 2024-2025 leerplicht/kwalificatieplicht		Basisonderwijs	Voortgezet Onderwijs	(Voortgezet) Speciaal Onderwijs	Middelbaar Beroeps- onderwijs	Onbekend	2024- 2025	Totaal aantal verzuimmeldingen 2023-2024
Bodegraven-Reeuwijk	LP	31	115	1	11	0	158	130
	KP	0	25	0	119	0	144	115
Gouda	LP	48	306	11	17	0	382	373
	KP	0	49	3	245	0	297	318
Krimpenerwaard	LP	39	167	9	14	0	229	225
	KP	0	63	4	168	0	235	209
Waddinxveen	LP	33	88	2	2	0	125	136
	KP	0	11	0	66	0	77	85
Zuidplas	KP	0	22	4	74	0	100	147
Verhuisd	LP	7	23	3	2	0	35	30
	KP	0	1	0	23	0	24	16
Totaal leerplicht		158	699	26	46	0	929	894
Totaal kwalificatieplicht		0	171	11	695	0	877	890
Totaal bureau leerlingzaken		158	870	37	741	0	1806	1784

Er is dit verslagjaar een stijging van het aantal verzuimzaken zichtbaar van 22. Het betreft een beperkte stijging. De achtergrond hiervan kan onder andere zijn de wachtlijsten in de jeugdzorg waardoor problematiek verergerd of ontoereikend aangepakt kan worden of een betere registratie van verzuim door de scholen.

In onderstaande tabel is het totaal aantal vrijstellingen weergegeven.

Vrijstellingen 2024-2025		art. 3a of b	art. 5 onder a	art. 5 onder b	art. 5 onder c	11 onder g	art. 15	gedoog	Totaal 2024-2025	Totaal 2023-2024
Bodegraven-Reeuwijk	LP	0	13	8	1	0	0	1	23	17
	KP	0	0	0	0	0	1	7	8	8
Gouda	LP	7	26	12	8	1	1	3	58	42
	KP	0	1	1	0	0	4	13	19	19
Krimpenerwaard	LP	12	11	17	7	0	2	1	50	35
	KP	0	5	1	0	0	5	8	19	18
Waddinxveen	LP	3	6	3	0	0	0	0	12	14
	KP	0	2	0	0	0	1	0	3	13
Zuidplas	KP	0	1	0	3	0	3	12	19	22
Verhuisd	LP	0	4	0	4	0	0	0	8	11
	KP	0	1	0	0	0	0	2	3	1
Totaal leerplicht		22	60	40	20	1	3	5	151	119
Totaal kwalificatieplicht		0	10	2	3	0	14	42	71	81
Totaal bureau leerlingzaken		22	70	42	23	1	17	47	222	200

Voor beschrijving van de diverse soorten vrijstellingen zie pagina 5.

Het aantal afgegeven vrijstellingen is altijd gelijk of lager dan het aantal behandelingen vrijstellingen (zie tabel behandelingen op pagina 7). Dit komt doordat sommige aanvragen vrijstelling worden afgewezen of ingetrokken.

Aanpak schoolverzuim en thuiszitters

Schoolverzuim ontstaat op school en dit verzuim wordt vervolgens aan leerplicht gemeld waarna er vanuit leerplicht actie op ondernomen wordt. Het verlagen van schoolverzuim is primair een taak van de scholen. Een positief scholingsklimaat, goed verzuimbeleid, vroeg-signalering kan bijdragen aan een lager verzuimpercentage. Indien vanuit leerplicht wordt geconstateerd dat een school relatief weinig verzuim meldt dan wordt hierover met school het gesprek aangegaan. Vanuit leerplicht hanteren we een pro-actieve aanpak welke erop is gericht dat scholen vroegtijdig contact opnemen met bureau leerlingzaken. Scholen worden in onze aanpak nadrukkelijk ook gevraagd om elk verzuim actief te melden. Vervolgens gaat de leerplichtambtenaar actief met deze melding aan de slag om samen met leerling en ouders in gesprek te gaan om het verzuim

te stoppen. Het overgrote deel van het verzuim stopt na een eerste gesprek met de leerplichtambtenaar.

Onze thuiszittersaanpak is eveneens gericht op vroegtijdige signalering, directe opvolging en intensieve samenwerking. We zitten er kort op: zodra er een melding binnenkomt, pakken we die snel en zorgvuldig op. We brengen de situatie in kaart, gaan in gesprek met ouders en eventuele school en hulpverlening, en zoeken samen naar een passende oplossing. Daarbij kijken we niet alleen naar leerplicht, maar ook naar onderliggende problematiek en mogelijkheden voor maatwerk.

Onderstaande tabel is een overzicht van de geregistreerde risicoleerlingen.

Risico leerlingen 2024-2025 Leerplicht		(speciaal) basisonderwijs	(voorgezet) speciaal onderwijs	voortgezet onderwijs	Middelbaar Beroeps- onderwijs	Totaal 2024-2025	Totaal 2023-2024
Bodegraven-Reeuwijk	LP	18	16	30	2	66	56
	KP	0	0	5	3	8	14
Gouda	LP	38	34	38	11	121	96
	KP	0	0	3	6	9	27
Krimpenerwaard	LP	13	4	11	0	28	10
	KP	0	0	3	0	3	4
Waddinxveen	LP	8	10	23	3	44	19
	KP	0	1	1	3	5	0
Zuidplas	KP	0	1	2	0	3	5
Totaal leerplicht		77	64	102	0	259	181
Totaal kwalificatieplicht		0	2	14	0	28	50
Totaal bureau leerlingzaken		77	66	116	0	287	231

De categorie risicoleerlingen vergt veel aandacht van de leerplichtambtenaren. Het gaat in veel gevallen om complexe casussen, die bij meerdere instanties in behandeling waren. Het aantal van 287 risicoleerlingen wil niet zeggen dat deze leerlingen het hele schooljaar thuis hebben gezeten. Meestal werd er binnen het schooljaar een oplossing gevonden. Periodiek wordt over aantallen afgestemd met de samenwerkingsverbanden Primair en Voortgezet Onderwijs.

In onderstaande tabel is het aantal processen-verbaal onderverdeeld naar soort

Processen-verbaal 2024-2025 Leerplicht/kwalificatieplicht		Relatief verzuim		Halt verwijzing	Totaal 2024-2025	Totaal 2023-2024
		Signaal	Luxe			
Bodegraven-Reeuwijk	LP	2	15	2	19	12
	KP	2	1	2	5	4
Gouda	LP	2	16	25	43	19
	KP	3	0	7	10	5
Krimpenerwaard	LP	4	19	8	31	21
	KP	1	0	1	2	6
Waddinxveen	LP	2	12	3	17	13
	KP		0	1	1	2
Zuidplas	KP	2	1	0	3	4
Verhuisd	LP	0	0	0	0	0
	KP	0	0	0	0	0
Totaal leerplicht		10	62	38	110	65
Totaal kwalificatieplicht		8	2	11	21	21
Totaal bureau leerlingzaken		18	64	49	131	86

Resultaten leerplicht 5 t/m 17 jaar

Schoolverzuim is gedurende het schooljaar 2075 keer gemeld (1660 signaalverzuim, 269 absoluut verzuim en 146 luxeverzuim). Al deze meldingen zijn conform de “Methodische Aanpak Schoolverzuim” in behandeling genomen. Het aantal verzuimzaken is gestegen: van 1784 in 2023-2024 naar 2075 in het verslagjaar. Deze stijging is toe te schrijven aan autonome ontwikkelingen.

Het totale aantal behandelzaken (verzuimmeldingen, bemiddelingen en vrijstellingen) is licht gestegen, van 3328 in 2023-2024 naar 3362 in het verslagjaar.

De stijging van het aantal risicoleerlingen van 231 in 2023-2024 naar 287 in het verslagjaar kan naast autonome factoren verband houden met een betere registratie in het registratiesysteem van bureau Leerlingzaken.

Absoluut verzuim is inzichtelijk door administratieve controle op schoolinschrijving. Door inspanning van bureau leerlingzaken zijn deze leerlingen gedurende het schooljaar alsnog ingeschreven op een passende onderwijsinstelling. Kijkend naar de 1806 relatief verzuimmeldingen kan het volgende worden geconcludeerd. Er is naar aanleiding van deze 1806 meldingen, 82 maal een proces-verbaal opgemaakt en er heeft 49 keer een verwijzing naar Halt plaats gevonden. Het verzuim van de overige 1675 verzuimmeldingen is na een waarschuwingsgesprek beëindigd. Tevens is 1043 keer bemiddeld en geadviseerd bij de schoolgang van leerlingen. Aan 222 leerlingen is een vrijstelling schoolbezoek verleend.

Doorstroompunt voor 18- tot 23-jarigen

Het Doorstroompunt, voorheen bekend als RMC, vervult namens gemeenten de wettelijke taak om jongeren die zonder diploma hun school verlaten op te sporen en waar nodig te begeleiden. Het doel hiervan is het behalen van een startkwalificatie en het voorkomen van maatschappelijke uitval door voor iedere jongere een passende opleiding of baan te vinden. In Nederland zijn er 40 Doorstroompunt-regio's. Regio 27 (Zuid-Holland Oost) omvat de gemeenten Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Nieuwkoop, Waddinxveen en Zuidplas, met Gouda als contactgemeente.

Elke jongere heeft recht op een volwaardige plek in de maatschappij. Dit vraagt om een intensieve samenwerking tussen onderwijs, zorg en arbeidsmarkt. Tegelijkertijd is een actieve benadering noodzakelijk om jongeren die dreigen uit te vallen tijdig te bereiken. Het aantal voortijdige schoolverlaters (vsv'ers) in regio 27 is aanzienlijk gedaald, van 1086 jongeren in 2007-2008 naar 510 in 2023-2024. Deze afname is het resultaat van gezamenlijke inspanningen door scholen, leerplichtambtenaren, doorstroomcoaches en diverse partners in het sociaal domein.

Outreachinge aanpak

In regio Zuid-Holland Oost ligt de nadruk op een outreachende aanpak, waarbij doorstroomcoaches jongeren actief en vroegtijdig benaderen om schooluitval zoveel mogelijk te voorkomen. Dit gebeurt bij verzuim, nieuwe voortijdig schoolverlaters en voor jongeren met een VSV-verleden. Deze preventieve aanpak omvat onder andere huisbezoeken om persoonlijk contact te leggen en een vertrouwensband op te bouwen. Daarnaast wordt intensief samengewerkt met partners binnen het onderwijs, de arbeidsmarkt en de zorg, wat cruciaal is om jongeren die risico lopen op uitval op de juiste manier en plek te ondersteunen.

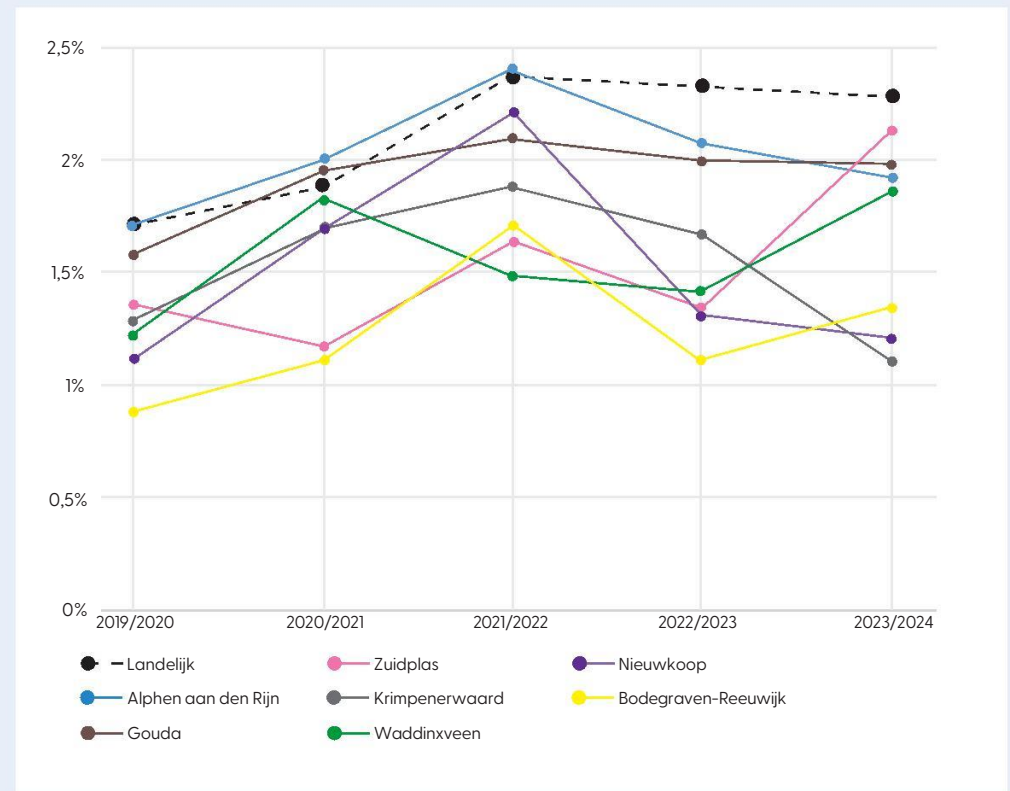
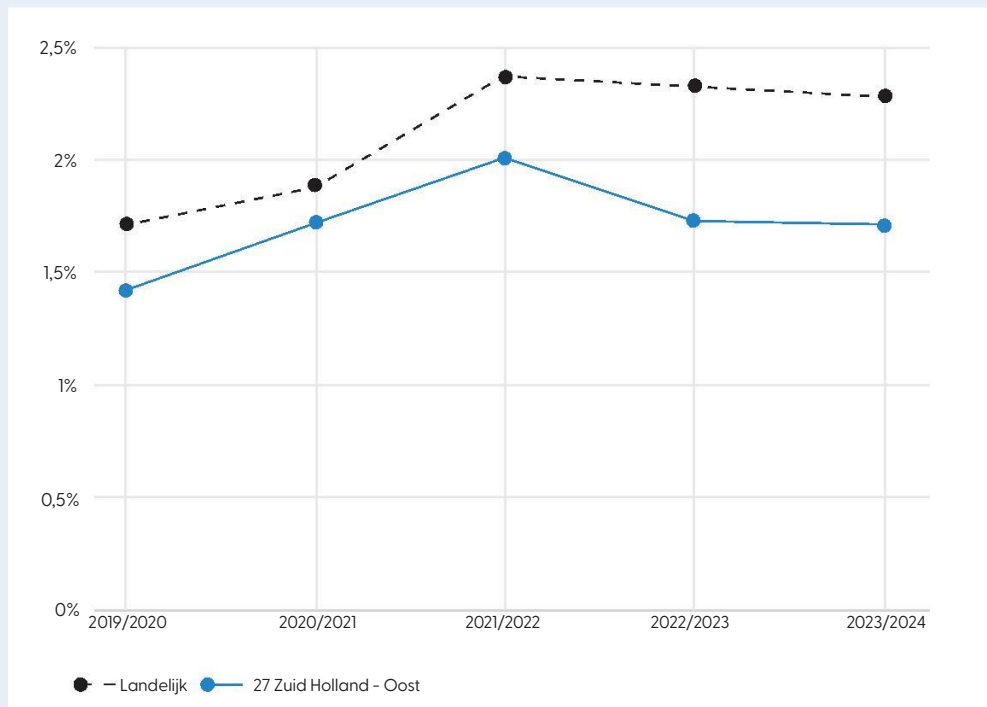
Landelijke en regionale cijfers 2023-2024 : onze regio heeft wederom de minste uitvallers

Het aantal vsv'ers in Nederland daalde in 2023-2024 naar 29.163 jongeren. In Zuid-Holland Oost bleef het aantal vsv'ers stabiel laag. In de afgelopen zes jaar begon de regio met een

iets hoger uitvalpercentage dan het landelijke benchmarkgemiddelde, maar bevindt zich nu ruim onder dit gemiddelde, zowel in het voortgezet onderwijs (vo) als in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Het mbo kent 81% van de totale uitval, waarbij mbo-niveau 1 (Entree) het grootste aandeel voor zijn rekening neemt. Met een vsv percentage van 1,71% heeft onze regio voor het tweede jaar op rij het laagste percentage vsv'ers van alle regio's in Nederland (gemiddeld is het vsv percentage 2,29% in 2023-2024). Hieronder een grafiek met de ontwikkeling van het vsv percentage in onze regio ten opzichte van landelijk en een uitsplitsing naar gemeenten, met de volgende bijbehorende vsv percentages 2023-2024:

Krimpenerwaard	1,13%
Waddinxveen	1,27%
Bodegraven-Reeuwijk	1,38%
Nieuwkoop	1,87%
Alphen aan den Rijn	1,90%
Gouda	1,93%
Zuidplas	2,09%
regio ZH Oost	1,71%
landelijk	2,29%

¹Om werkelijk inzicht te krijgen in de doorstroom, uitval en arbeidsdeelname van jongeren in de regio (is het veel of misschien juist weinig?) dient deze te worden gezien in relatie tot de bevolkingssamenstelling. Er is immers een correlatie tussen de sociaaleconomische status in een regio en het aantal jongeren dat uitvalt of anderszins extra ondersteuning nodig heeft. Een goede manier om dat inzicht te krijgen is benchmarken met regio's die een vergelijkbare populatie hebben.

Zoals de cijfers en grafieken laten zien, presteren alle gemeenten in onze regio beter dan het landelijk gemiddelde. De regio presteert bovendien beter dan verwacht, volgens een regressieanalyse die rekening houdt met sociaaleconomische factoren zoals het aantal minima-huishoudens en de bevolkingsdichtheid. Bijna de helft van de uitvallers komt van mbo Rijnland, en ruim 60% volgt onderwijs buiten de regio, vaak in de regio Rijnmond.

Ongediplomeerde uitstroom naar werk

In veel doorstroomregio's blijft de uitstroom van ongediplomeerde jongeren naar werk een belangrijk aandachtspunt. Een aanzienlijk aantal van deze jongeren betreedt de arbeidsmarkt zonder startkwalificatie, wat hun kansen op duurzaam werk verkleint. Terwijl sommigen een stabiele werkplek vinden, loopt een ander deel risico op baanverlies en beperkte doorgroeimogelijkheden, vooral wanneer zij zonder diploma of als Zelfstandige Zonder Personeel (zzp'er) werken. Ook in Zuid-Holland Oost is deze ongediplomeerde uitstroom naar werk een blijvende uitdaging. Ondanks de daling in

het aantal voortijdig schoolverlaters vereist dit thema een intensievere, arbeidsmarkt overstijgende samenwerking. Het doel is om deze jongeren beter en passender toe te leiden naar trajecten die hen ondersteunen bij het vinden van stabiele werkgelegenheid en hen zo op de lange termijn meer perspectief te bieden.

Doorstroompunt 2026

In voorbereiding op de invoering van de wet 'Van school naar duurzaam werk' en gebaseerd op de regionale analyse van het adviesbureau LPBL werkt het Doorstroompunt gericht toe naar de start van het nieuwe VSV programma 2026-2029 in januari 2026. De outreachende aanpak blijft daarbij de kern van ons werk. Om onze doelgroep beter te ondersteunen bij de overgang naar duurzaam werk, is versterking nodig van zowel de doorstroomfunctie als de samenwerking tussen het Doorstroompunt, onderwijs en Werk & Inkomen (W&I) in de regio. Deze versterking rust op drie pijlers: methodisch werken, intensievere coaching en nauwere samenwerking. Inmiddels is er voor de intensievere coaching bij het Doorstroompunt een jobcoach gestart.

Regionaal vsv-programma Zuid-Holland Oost en nieuwe reguliere taken partners per 2026

Het Doorstroompunt vervult voor de contactgemeente Gouda een belangrijke rol in het opstellen van het nieuwe regionale programma 2026-2029 om voortijdig schoolverlaten te voorkomen. Dat gebeurt samen met mboRijnland, als contactschool en met de centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's (Midden-Holland, Holland Rijnland en Rijnmond). Het nieuwe programma bevat maatregelen om vsv tegen te gaan of om uitgevallen jongeren te begeleiden naar school of werk. Ook bevat het programma afspraken tussen partners die zorgen dat jongeren zo min mogelijk belemmeringen ervaren in hun loopbaan van school naar werk.

Het vsv-programma is een aanvulling op de reguliere taken van partners. Die gaan met de invoering van de wet 'Van school naar duurzaam werk' per januari 2026 veranderen. De belangrijkste wijzigingen in reguliere taken:

- De taak van het Doorstroompunt wordt uitgebreid naar het begeleiden van jongeren zonder startkwalificatie tot 27 jaar (nu tot 23 jaar) terug naar school, naar werk of een combinatie;
- Scholen voor praktijkonderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en mbo (voor studenten entree en BOL niveau 2) worden verplicht om aanvullende loopbaanbegeleiding te bieden tijdens het onderwijs en na de diplomering, gericht op de overstap naar werk;
- Gemeenten (werk & inkomen) kunnen worden verzocht voor de genoemde studenten al in hun laatste studiejaar mee te denken over vervolgstappen en begeleiding naar duurzaam werk.

Er is sprake van absoluut verzuim wanneer de leerplichtige jongere (veelal tijdelijk) niet is ingeschreven bij een school of onderwijsinstelling.

Bijeenkomsten en netwerken

De leerplichtambtenaren, kwalificatieambtenaren en doorstroomcoaches nemen structureel deel aan een groot aantal overleggen (bemiddelingen).

Flex-zat, Schoolondersteuningsteam (SOT) en Multidisciplinair Overleg (MDO)

Bij een Flex-zat, SOT of MDO zitten alle relevante partijen om tafel in geval van zorg omtrent de schoolgang/welzijn van de betreffende leerling. Dit vergt per casus weliswaar om een grotere tijdsinvestering, maar resulteert ook in een hogere inhoudelijke opbrengst door de aanwezigheid van zowel ouders als ook hulpverlening in het overleg. Dergelijke overleggen dragen bij aan het beperken van het aantal thuiszitters en risicoleerlingen.

Justitieel Casusoverleg/Klankbordgroep OM

Er wordt deelgenomen aan het Justitieel Casusoverleg. In dit overleg worden processen-verbaal nader toegelicht.

Tevens wordt door een medewerker van bureau leerlingzaken deelgenomen aan de klankbordgroep van het Openbaar Ministerie over ontwikkelingen op justitieel terrein in relatie tot de Leerplichtwet.

Lokale overleggen

Leerplichtambtenaren participeren in gemeentelijke veiligheid-overleggen met betrekking tot jeugdigen.

Netwerkbijeenkomst Doorstroompunt-regio

Periodiek wordt een regionale netwerkbijeenkomst georganiseerd voor alle leerplichtambtenaren, kwalificatieambtenaren en doorstroompunt-coaches waarbij recente ontwikkelingen en ontmoeting centraal staan. Dit verslagjaar vond er een thema bijeenkomst over de toepassing van artikel 5 onder b van de Leerplichtwet plaats.

Onderwijsloket samenwerkingsverband VO Midden-Holland

Het Onderwijsloket bespreekt jongeren die aanvullende ondersteuning nodig hebben. Vaak vindt verwijzing plaats vanuit een Flex-zat van een VO-school. Het gaat hierbij om

leerplichtige jongeren van 12 tot 18 jaar, die dreigen voortijdig schoolverlater te worden. Het Onderwijsloket bespreekt onder andere voor wie een zorgarrangement op de Onderwijs Opvang Voorziening Gouda (OOVG) of de Schoonhoven Onderwijs Opvang Voorziening (SOOV) of de Alphense Onderwijs Opvang Voorziening (OOVA) gewenst lijkt. Het Onderwijsloket werkt nauw samen met de school en de leerplichtambtenaar.

Bestuurlijke overleggen

De leerplichtambtenaren participeren enkele malen per jaar in bestuurlijke overleggen van de Samenwerkingsverbanden. Dit is op verzoek van die Samenwerkingsverbanden om kennis vanuit de dagelijkse praktijk van de leerplichtambtenaar mee te kunnen nemen in de besluitvorming. Deze overleggen zijn gericht op het hebben van korte lijnen, het delen van signalen om (regionale)trends in beeld te krijgen die bijvoorbeeld gebruikt kunnen worden om het integraal arrangeren zo goed mogelijk te laten verlopen.

Centrum voor Jeugd en Gezin

Het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) richt zich primair op preventie. Leerplicht neemt op uitnodiging deel aan casuïstiekbespreking (één gezin, één plan) als schoolverzuim onderdeel van de problematiek is.

Sociale teams Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen, Zuidplas en Loket Samenleving en Zorg Krimpenerwaard

Er is geregeld intensief contact met betrokken medewerkers van de sociale teams in Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Waddinxveen, Zuidplas en van het Loket Samenleving en Zorg van de gemeente Krimpenerwaard. Het betreft veelal casuïstiek met problematiek in de leefomgeving en schoolgang van jongeren.

Jeugdbescherming

Er is geregeld intensief contact met jeugdbeschermers werkzaam bij verschillende partijen als belemmerde schoolgang een onderdeel van de problematiek betreft.

Voorlichting scholen en externe partners

Op verzoek van scholen is uitleg gegeven over hoe verzuim te melden en de leerplichtambtenaar te betrekken bij dreigend verzuim. Daarnaast is voorlichting gegeven aan de, vanuit het buitenland, nieuw ingestroomde leerlingen met betrekking tot de Leerplichtwet.

Opleidingen

Binnen het team van bureau leerlingzaken is ook het afgelopen schooljaar een aantal opleidingen gevolgd. Alle leerplichtambtenaren zijn buitengewoon opsporingsambtenaar (boa). Daarnaast worden de periodiek voor boa's verplichte her- en bijscholingsmodules binnen het domein Onderwijs gevolgd. De periodieke modules zijn eerder door de leerplichtambtenaren met positief resultaat afgesloten. Nieuw in dienst gekomen leerplichtambtenaren hebben de basis-boa opleiding met positief resultaat afgerond. Zij kunnen komend schooljaar aansluiten bij de periodieke her- en bijscholingsmodules.

Daarnaast zijn nog diverse andere vakinhoudelijke opleidingen/cursussen/bijeenkomsten gevolgd zoals aandachtfunctionaris huiselijk geweld.

Ontwikkelingen en aandachtspunten schooljaar 2025 2026

Aanpak vrijstelling 5 onder b

Ouders kunnen een beroep doen op artikel 5 onder b van de Leerplichtwet om voor hun kind(eren) vrijstelling van de leerplicht te krijgen. Zij moeten dan wel kunnen aantonen dat er binnen redelijke afstand van hun woning geen school is die past bij hun geloofs of levensovertuiging. Als de leerplichtambtenaar de bezwaren onvoldoende zwaarwegend of niet concreet genoeg vindt, kan een zaak voor de rechter komen. Het OM heeft laten weten geen zaken meer te behandelen rond vrijstelling van de leerplicht op grond van artikel 5 onder b. Het OM vindt die zaken zo complex, dat de huidige procedure tot onbevredigende resultaten leidt en het strafrechtelijk instrumentarium met betrekking tot sancties en dwangmiddelen geen toegevoegde waarde lijkt te hebben. De ontwikkelingen op dit punt worden nauwlettend gevolgd door bureau leerlingzaken.

Instroom Oekraïners en Alleenstaande Minderjarige Vluchtelingen (AMV)

Vanaf begin 2021 is er een stroom inwoners vanuit Oekraïne en alleenstaande minderjarige vluchtelingen uit andere landen naar Nederland op gang gekomen. Voor de kinderen/jongeren die naar Nederland kwamen geldt dat zij vanaf een bepaald moment in hun procedure recht hebben op onderwijs en dus dienen in te stromen in de scholen. Hierin is door heel veel partijen geparticipeerd om dit in goede banen te leiden. Ook door de leerplichtambtenaren is deelgenomen aan diverse overleggen. Deze groepen hebben voortdurend (individuele) aandacht nodig.

In het verslagjaar zijn er in de regio verschillende opvanglocaties geopend om leerplichtige alleenstaande minderjarige vluchtelingen op te vangen. Deze doelgroep vraagt om specifieke inzet en zorg vanuit verschillende partijen. Bij verzuim geldt dit ook voor leerplicht. Er zijn in het verslagjaar gesprekken met verschillende betrokken partijen geweest om te onderzoeken hoe de specifieke verzuimproblematiek van deze groep het beste aangepakt kan worden. In het verslagjaar is samen met de betrokken school een specifiek op deze doelgroep gericht verzuimprotocol opgesteld. Tevens is door leerplichtambtenaren op betrokken scholen voorlichting gegeven.

Verminderde inzet Jeugdgezondheidszorg (JGZ) van de GGD bij zorgwekkend ziekteverzuim

Een van de taken van de GGD is het vroegtijdig adviseren en ondersteunen bij zorgwekkend ziekteverzuim. De afgelopen jaren is er een toename van het aantal jongeren dat voor ziekteverzuimbegeleiding wordt doorverwezen naar de GGD. Daarbij neemt de complexiteit van de casuïstiek toe, wat een grotere tijdsinvestering vereist. De GGD heeft aangegeven tegen de grens aan te lopen van de tijd die besteed kan worden aan ziekteverzuimbegeleiding. De GGD wil inzetten op preventie en zich richten op ondersteuning en begeleiding van de meeste kwetsbare leerlingen. Hiervoor wordt een plan ontwikkeld. Bureau leerlingzaken wordt betrokken bij de uitwerken van dit plan en zal hierbij het belang van inzet van GGD in het voorkomen van verzuim en schooluitval benadrukken.

Problematiek langdurig zieken

Een voortdurend aandachtspunt blijven de leer- en kwalificatieplichtige leerlingen die langdurig ziek zijn. Over deze jongeren is geregeld contact met de betreffende onderwijsinstelling, ouders, betreffend samenwerkingsverband, Jeugdgezondheidszorg van de GGD en andere betrokken instanties. Deze gezamenlijke inzet is gericht op het zo spoedig mogelijk terugkeren van de leerling op school. Deze jongeren zijn in dit jaarverslag geregistreerd als “risicoleerling”.

Aanpak voortijdig schoolverlaters (VSV)

Het Doorstroompunt vervult voor de contactgemeente Gouda een belangrijke rol in het opstellen van het nieuwe regionale programma 2026-2029 om voortijdig schoolverlaten te voorkomen, Dat gebeurt samen met mboRijnland, als contactschool en met de centrumgemeenten van de arbeidsmarktregio's (Midden-Holland, Holland Rijnland en Rijnmond). Het nieuwe programma bevat maatregelen om vsv tegen te gaan of om uitgevallen jongeren te begeleiden naar school of werk. Ook bevat het programma afspraken tussen partners die zorgen dat jongeren zo min mogelijk belemmeringen ervaren in hun loopbaan van school naar werk.

Slotwoord

Met veel enthousiasme en grote betrokkenheid is door het team van bureau leerlingzaken het afgelopen schooljaar gewerkt aan alle zaken welke in dit jaarverslag staan beschreven. Ook het komende schooljaar werken wij weer aan onze missie: "Het bevorderen van deelname aan het onderwijs van alle leerplichtige leerlingen, het voorkomen van ontsporingen in de schoolloopbaan en het bevorderen dat elke leerling het onderwijs met een startkwalificatie verlaat."

